

Warszawa, 9 marca 2021 r.

**Notatka informacyjna z III posiedzenia Podkomitetu ds. rozwoju partnerstwa
Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa**

Spotkanie odbyło się **9 marca 2021 r., w formie online**. Poświęcone było prezentacji Programu „Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027”. Prezentację wygłosiła Pani Małgorzata Wierzbicka, Dyrektor Departamentu Programów Ponadregionalnych w MFiPR (obecna IZ POPW). W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele MFiPR oraz członkowie Podkomitetu ds. rozwoju partnerstwa.

Po prezentacji odbyła się dyskusja. **Najważniejsze uwagi przekazane przez uczestników spotkania:**

1. postulaty członków Podkomitetu dot. obszarów wsparcia programu:
 - a) poszerzenie komponentu dot. turystyki jako najważniejszego dla województw objętych programem,
 - b) wydzielenie środków z Pomocy Technicznej (PT) dla partnerów społecznych w celu wsparcia ich zdolności administracyjnych (wzorem dobrych praktyk z poprzednich perspektyw) - przebudowanie PT lub poszukanie innego rozwiązania,
 - c) usunięcie z programu działań dot. linii energetycznych, które powinny być realizowane z programu krajowego,
 - d) zwiększenie działań, których celem będzie wzmocnienie zaangażowania społecznego na obszarze Polski Wschodniej (PW),
 - e) rozszerzenie katalogu podmiotów w programie (o NGOs, LGD),
 - f) w programie zaadresowane są CSRY, ale nie widać wsparcia dla grup defaworyzowanych, np. osób z niepełnosprawnościami, a także dostępności i deinstytucjonalizacji - a każdy program powinien spełniać kryteria dostępności,
 - g) ujęcie wyzwań społecznych – tj. potrzeb dot. edukacji wynikających z pandemii COVID-19, lepsze wykorzystanie zasobów pracy, aktywizacja osób bezrobotnych, osób nieaktywnych zawodowo, np. osób z niepełnosprawnościami (proponycja współpracy z NGOs), także transport,
 - h) wsparcie niskoemisyjnej sieci transportu miejskiego, też dla miast średnich i tracących funkcje społeczno-gospodarcze,
2. konieczne jest doprecyzowanie pojęcia i mierników aktywizacji kapitału społecznego,
3. konieczne jest podanie informacji nt. linii demarkacyjnej z programami regionalnymi,
4. konieczne jest zapewnienie odpowiedniego udziału przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego w pracach nad programem – wg członków Podkomitetu odsetek partnerów powinien wynosić około 30%, podobnie w Komitecie Monitorującym i grupach roboczych. Dodatkowo przedstawiciel OFOPu poprosił o każdorazowe informowanie o chęci włączenia ich przedstawicieli w prace, aby zgodnie z procedurami mogli delegować daną osobę,
5. propozycja utworzenia funduszu dla sfinansowania wkładu własnego dla grup defaworyzowanych;

6. jak będzie wdrażany program – ważne, aby fundusze będą bliskie społecznościom lokalnym (np. przez wprowadzenie operatora małych grantów na wzór perspektywy 2007-2013 na małe lokalne inicjatywy)
7. zadeklarowano chęć współpracy NGOs przy modyfikacji programu,
8. ustalono, że pytania od członków Podkomitetu zostaną przekazane po posiedzeniu.

Zadane pytania do przedstawicieli resortu:

1. jakie były kryteria doboru województw do programu,
2. na podstawie jakich dokumentów strategicznych został przygotowany program - musi być zachowana spójność z dokumentami strategicznymi dla województw objętych programem,
3. o proces negocjacji kontraktów programowych i włączone projekty.

Informacje i odniesienia do uwag przekazane członkom Podkomitetu przez przedstawicieli resortu:

1. kryterium doboru województw do programu był bardzo niski poziom PKB w stosunku do średniej unijnej,
2. program to kontynuacja, ma charakter ponadregionalny, dokumenty strategiczne dla niego to KSRR i SOR,
3. w negocjacjach kontraktów programowych biorą udział przedstawiciele innego, niż IZ PO PW, departamentu, dlatego też odpowiedź na to pytanie nie była możliwa.

Ponadto poinformowano uczestników posiedzenia, że:

4. zgłoszone uwagi zostaną przeanalizowane,
5. obszary wsparcia programu:
 - a) MFIPR widzi duży potencjał w obszarze turystyki, np. w kontynuacji projektu Green Velo (założono, że nowe części trasy z woj. mazowieckiego będą dołączane do trasy, musi być tu zachowany element informacyjno-promocyjny), uzdrowisk PW,
 - b) PT była przewidywana głównie na wsparcie instytucji zaangażowanych we wdrażanie programu, kwestia jej rozszerzenia na inne instytucje wymaga dalszych konsultacji, zwłaszcza, że program będzie sfinansowany tylko z EFRR (małe granty będą realizowane w programach regionalnych lub EWT),
 - c) komponent energetyki wynika z okrojenia budżetu przyszłego POIS i chęci zapewnienia takiego wsparcia dla PW; przy określaniu wsparcia dot. sieci; elektroenergetycznych MFIPR współpracował z MKiŚ i PTPIREE, bazując na ich wiedzy,
 - d) przy wsparciu przedsiębiorców MFIPR postara się uwzględnić aktywizację osób z niepełnosprawnościami,
6. wskaźniki aktywizacji społecznej zostaną doprecyzowane,
7. udział partnerów – członkiem Grupy Sterującej ds. PW, która zajmuje się nowym programem, jest p. Anna Mikołajczyk, w Grupie są także inni partnerzy, w tym przedstawiciele świata nauki,
8. trwają wspólne dla całej Umowy Partnerstwa prace nad zapisami linii demarkacyjnej, obecnie została przygotowana wstępna wersja, te zapisy zostaną odzwierciedlone w programie,
9. strategie wojewódzkie są obecnie opracowywane, ale program będzie z nimi zgodny – miała miejsce stała współpraca z regionami, które zgłosiły też uwagi nt. alokacji i zakresu wsparcia,
10. 15 marca planowane jest wspólne posiedzenie grup roboczych ds. równości szans i niedyskryminacji oraz równości szans kobiet i mężczyzn dot. nowego okresu programowania.

11. wszystkie programy będą kierowały się zasadami horyzontalnymi we wszystkich działaniach, zwłaszcza dostępności dla osób z niepełnosprawnościami,
12. transport to ważny temat i będzie analizowany, elementy transportu zbiorowego regionalnego powinny być zapewnione w KPO,

Ustalenia z punktu Sprawy różne:

1. konieczne jest osobne spotkanie dot. kwestii roboczych,
2. Podkomitetowi zaproponowano włączenie się w proces animowania i oceny projektów do KPO, możliwe jest też opracowanie przez Podkomitet standardów oceny projektów:
 - a) konieczne jest opracowanie zasad tej współpracy, aby przyniosła ona efekty,
 - b) członkowie przedstawili wątpliwości proceduralne - KUP i Podkomitet zostały utworzone dla perspektywy finansowej 2014-2020, dlatego nie jest jasne czy Podkomitet może formalnie zająć się pracą nad KPO,
 - c) możliwe jest utworzenie grupy roboczej do tego celu, ale ministerstwo powinno dokładnie określić zadania i prace grupy, powołać ją zarządzeniem ministra wskazującym umocowanie i konkretne kompetencje,
 - d) członkowie Podkomitetu zaproponowali, że w przypadku braku możliwości takiego zaangażowania Podkomitetu możliwe jest wykorzystanie zespołu problemowego RDS i doproszenie do udziału przedstawicieli NGOs,
 - e) przedstawiciel ministerstwa poinformował, że w regulaminie Podkomitetu znajdują się zapisy mówiące, że okres działania Podkomitetu może zostać przedłużony, jednak konieczne są ustalenia na poziomie ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego i wprowadzenie koniecznych zmian – zajmie się tym Przewodniczący Podkomitetu i przekaze członkom ustalenia.
3. podniesiono kwestię zaangażowania na etapie programowania różnych grup doświadczających dyskryminacji, w tym migrantów,
4. poinformowano o planowanych kolejnych spotkaniach i prawdopodobnej zmianie terminu spotkania dot. programu FENG.